

Aasiaat 24. august 2018

EM 2018/173

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremlægge en redegørelse, der beskriver hvordan en forsøgspulje til etablering og udvidelse af frysekapacitet i bygderne mest hensigtsmæssigt sammensættes og udmøntes. Redegørelsen skal bl.a. inddrage erfaringer fra kommuner, erhvervsliv og KANUNUPE og belyse ressource-, beskæftigelsesmæssige og økonomiske hensyn. Redegørelsen skal omdes til Inatsisartut, således at redegørelsens konklusioner kan indgå i arbejdet med FFL20.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

I forrige valgperiode under EM2017/40 blev beslutningsforslaget vedtaget i Inatsisartut, hvor jeg efterfølgende sendte §37 spørgsmål og fik svaret at de nuværende Naalakkersuisut ikke agter at gå videre med uarbejdelsen af redegørelsen, fremsætter jeg dette beslutningsforslag på ny.

Generelt er fiskeriet her i vore farvande blevet bedre og er under fortsat udvikling.

Fiskeriet er grønlands vigtigste erhverv og vil sikkert blive ved med at være det mange år frem i tiden.

Derfor bør vi også skabe innovation og udvikle produktionsankæggende i fiskeribranchen; det er vigtigt, at vi følger udviklingen tæt og udnytte fisken så godt som muligt. Det bliver vi nødt til, vi skal have så meget som muligt udnytte fiskeriet til økonomisk gevinst for hele samfundet.

Det er nu vi skal optimere udnyttelsen af den fiskekebestand, der befinder sig i vore farvande.

Mens fiskeriet ellers er ved at vende til det positive, kan man ikke undgå følgende udsagn i bygderne; Vi mangler indhandlingsmuligheder – man bør give os bedre indhandlingsmuligheder.

Desværre er det ikke første gang, vi hører sådanne udsagn, udsagn vi desværre kender for godt specielt også i bygderne.

På grund af, at der i mange bygder er mangel på frysekapacitet, betyder det, at fiskerne ikke kan indhandle kontinuerligt. Fiskerne bliver på denne måde meget sure over, at indhandlingen af fisk, standses fra dag til dag.

Fiskerne som er familieforsørgere og derudover ligesom andre knokler for at daglig økonomien hænger sammen med de indtægter man har, bliver indhandlingsstop til en stopklods for fiskere, hvilket er uacceptabelt.

Ved at investere i fryserne til bygderne, kunne man overvinde problemerne, hvilket hurtigt også vil få positiv indflydelse på landets økonomiske omløb.

Der er gode erfaringer med at inchartre indhandlingsskibe. Men et sådant skridt er ikke det bedste at gøre, idet det ikke er nogen varig løsning og kan således kun siges at være en midlertidig lappaløsning.

Det er således en mere vedvarende investering at foretage, når man anskaffer fryserne til bygderne, en investering man kan få gavn af på længere sigt.

Fisken har det med at komme og forsvinde, og selvom de i perioder kan forsvinde, skal man være klar til at kunne udnytte det, når fisken vender tilbage. Derfor må vi forbedre og investere i fryse- og lagerkapaciteterne i vore bygder. Investeringer som man ikke vil komme til at fortryde.

Med investeringerne i fryse- og lagerkapaciteter, kan man givetvis heller ikke komme udenom, at elforsyningen også må forbedres. Dette fordi, at elkaciteten i visse bygder er så begrænset, at såfremt man investerede i en ny frysecontainer, at Nukissiorfiit anlæg på stedet ikke ville kunne magte at forsyne fryseren tilstrækkeligt med el.

Som en afsluttende bemærkning kan det kort siges: Såfremt vi skal udvikle frysekapaciteterne i vore bygder, skal vi vide, hvor meget elkaciteten rækker, for det er noget som vi ikke rigtigt aner noget om. Vi skal vide præcist hvilke investeringsbehov samt følgeinvesteringer vi har behov for, samt hvad investeringerne vil betyde rent økonomisk. Det er derfor jeg foreslår, at Naalakkarsuisut pålægges at udarbejde en rapport om, hvilke investeringsbehov der er behov for alt i alt. Det er ønskeligt, at rapporten udarbejdes således den kan fremlægges overfor Inatsisartut i dets forårssamling år 2019. Dette ville resultere i, at der senest år 2020 vil kunne bevilges de første midler til udviklingen af frysekapaciteterne senest i år 2020.

Med disse ord fremsætter jeg forslaget til behandling i Inatsisartut og jeg håber, at mit forslag vil nyde fremme i tinget.

Oplysninger om sagen kan findes gennem de §37 spørgsmål og svar jeg har fremsat, henholdsvis 175/2017 samt 128/2018, som jeg har fremsendt som bilag til punktet.¹

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Jeg forventer ikke at behandlingen af forslaget vil koste mere end et halvt års forbrug af et AC-årsværk.

Hvis og såfremt der skal etableres med tilstrækkeligt elforsyning angående de bygder, uden tilstrækkeligt med elforsyning, har Naalakkarsuisut fremlagt følgende svar samt om de økonomiske konsekvenser til mit § 37 spørgsmål:

“Såfremt man tilslutter en frysecontainer på en optimal måde, skal man kun tilslutte elstikledningen til strømforsyningen. Dette koster ifølge Nukissiorfiit mellem ca. 30-50.000 kr. Såfremt det bliver nødvendigt at udvide generatorens frekvens og at det bliver nødvendigt at købe en ny generator, vil dette koste mellem 450-500.000 kr.

¹ https://ina.gl/documents/para3637/2017/svar/2017_175_Nukissiorfiit_peol_akissut.pdf aamma https://ina.gl/documents/para3637/2018/svar/128_2018_frysekapacitet_bygderne_PPOL_akissut.pdf

“Ved tilslutning af en frysecontainer vil det bedste fald kun være en stikdning, som skal etableres. Nukissiorfiit vurderer prisen til mellem 30.000-50.000 kr. Hvis det bliver nødvendigt at udvide generatorkapaciteten med en yderligere generator kommer den samlede pris op på ca. 450.000-500.000 kr.

Såfremt man derudover skal tilgodese det øgede forbrug af el i vintermånederne, kan der være behov for at investere i yderligere tankkapacitet, hvilket vil koste ca. 500.000 kr. Såfremt det bliver nødvendigt med at investere i alternativ generatoranlæg, men at der ikke er plads til denne i den nuværende elforsyningsanlæg, vil der komme et behov for at investere i et nyt elforsyningsanlæg, vil der enten være et behov for at investere i et nyt elforsyningsanlæg eller udvide kapaciteten med tilbygning.

Der kan derudover være behov for etablering af en ekstra brændstoftank for at sikre, at der vil være brændstof nok til at dække behovet vinteren over. Prisen vurderes til ca. 500.000 kr. Er der behov for at øge kapaciteten med en ekstra generator, men der ikke er plads i det nuværende elværk, kan det blive nødvendigt at bygge et nyt elværk eller udvide det eksisterende.

Prisen vurderes ved en udvidelse til mellem 1.000.000-2.000.000 kr. og ved en nyetablering til 4.000.000-5.000.000 kr. Der kan i dette tilfælde etableres en midlertidig containerløsning i bygden. Etableringen af et nyt større anlæg vil typisk vare minimum 1 år.”

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private:

Såfremt indfrysningsskapiteterne bliver udviklet, vil dette komme fiskerne tilgode og deres indhandlingsmuligheder ville blive forbedret. Da det er en fremadrettet løsning, ville det gavne og tilfredsstillende fiskernes behov på sigt.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Investeringerne ville gavne borgerne i bygderne, såfremt fiskeriet i bygden bliver udviklet, ville det generelt betyde større økonomisk kredsløb i bygden.